

Výchovný program

*Nikdy som nestretol človeka natoľko nezdedaného,
že by som sa od neho nebol niečo naučil.*

GALILEI Galileo

Zariadenie	<i>Centrum voľného času, Kollárova 9, 050 01 Revúca</i>	
Druh zariadenia	<i>Štátne</i>	
Výchovný jazyk	<i>Slovenský jazyk</i>	
Forma výchovy a vzdelávania	<i>Denná</i>	
Zriaďovateľ	<i>Mesto Revúca</i>	
Adresa zriaďovateľa	<i>Námestie slobody 13/17, 050 80 Revúca</i>	
IČO zriaďovateľa	<i>00328693</i>	
Štatutárny zástupca	<i>Ing. Július Buchta, MBA – primátor mesta</i>	
Riaditeľ Centra voľného času	<i>Mgr. Maroš Raffay</i>	
Telefón	<i>058 4431031</i>	
Mobil	<i>0948 874 106</i>	
Email	<i>cvcra@revuca.sk</i>	
Web stránka	<i>http://www.cvcra.estranky.sk</i>	
Rada CVČ		
Predseda (za pedagogických zamestnancov)	<i>Mgr. Miroslav Murko</i>	
Zástupca rodičov	<i>Edita Žgravčáková</i>	
Člen za zriaďovateľa	<i>Mgr. Lucia Medvecová</i>	
Člen za zriaďovateľa	<i>Ing. Martin Šepík</i>	
Člen za zriaďovateľa	<i>Jaroslav Vredík</i>	
Dátum prerokovania v Pedagogickej rade CVČ	<i>28. augusta 2024</i>	
Dátum prerokovania v Rade CVČ	<i>31. augusta 2024</i>	
Platnosť vých. programu od	<i>1. septembra 2024</i>	

Mgr. Maroš Raffay
riaditeľ CVČ Revúca

Článok 2

Ciele a poslanie výchovy

Výchova a vzdelávanie v Slovenskej republike sa v zmysle programového vyhlásenia požaduje za základný prostriedok rozvoja spoločnosti a jej úspešného adaptovania sa v integrujúcom európskom priestore. Centrum voľného času implementuje do svojej činnosti tie prioritné úlohy a opatrenia, ktoré vychádzajú z Koncepcií štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži.

Nevyhnutnou sa javí podpora neformálneho vzdelávania, informovania mládeže, participácie detí a mladých ľudí na organizovaní života miest a obcí, podpora aktívneho využívania voľného času, podpora mimoškolských aktivít, podpora vzniku informačných centier, prehlbovanie spolupráce medzi školou a rodinou.

Poslaním centra voľného času je aktívne ovplyvňovať deti a mládež v čase ich detstva, dospievania a rannej dospelosti a to najmä v oblasti ich charakterových vlastností/postojov, praktických zručností a informácií; prostredníctvom aktivít pôsobiť preventívne proti sociálnopatologickým javom a viesť deti a mládež ku kvalitnému a aktívnemu využitiu voľného času pri rešpektovaní detských práv a v úzkej spolupráci s rodinou, školou a širšou komunitou (obce, mesta), kde žijú.

Základným cieľom výchovy v centre voľného času je prispievať k formovaniu a rozvoju celistvej osobnosti (fyzickej, psychickej a sociálnej stránky) detí a mládeže. V centre voľného času ide o cieľavedomé, zámerné pôsobenie na deti a mládež v ich voľnom čase prostredníctvom vytvárania podmienok a zaujímavých príležitostí, možností a ponúk na hodnotné a zmysluplné využívanie voľného času v prospech sebavyjadrenia, sebarealizácie a rozvoja osobnosti vychádzajúc z individuálnych predpokladov a potrieb každého jednotlivca.

Centrum voľného času zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť pre deti a mládež. Je školským zariadením s celoročnou činnosťou. Usmerňuje vývoj záujmov mládeže, utvára podmienky na rozvíjanie, zdokonaľovanie schopností a praktických zručností. Podieľa sa na formovaní nielen úzkej skupiny talentovanej mládeže, ale širokej cieľovej skupiny. Pomáha utvárať návyky k užitočnému využívaniu voľného času.

Centrum voľného času vytvára podmienky na neformálne vzdelávanie, organizuje a zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu činnosť prostredníctvom rozvoja záujmov detí a mládeže. Činnosť centra sa riadi v zmysle platnej legislatívy v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní tzv. „Školský zákon“, Vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 22/2022 zo 17. januára 2022 o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, ďalšími platnými predpismi a zároveň Pedagogicko-organizačnými pokynmi pre daný školský rok.

Cieľom centra voľného času je presadiť sa v konkurencii jednotlivých školských zariadení, ktoré sa snažia svoju pôsobnosť rozšíriť aj na voľno časové aktivity prostredníctvom systému vzdelávacích poukazov. Aktívnou činnosťou však musí centrum preukázať svoju opodstatnenosť, poslanie a miesto pri skvalitnení života mladých ľudí v meste.

Krátkodobé ciele

1. Vychádzať ponuky záujmových krúžkov, ktoré majú osloviť čo najväčší počet detí a mládeže, pričom je potrebné dbať na ich atraktivnosť, ako aj na výber externých pracovníkov. Pri ponuke krúžkov vychádzať zo skúseností z minulých rokov, doplniť zameranie záujmových krúžkov činnosťami, ktoré budú kopírovať záujmy detí a mládeže.
2. Vhodne začleňovať deti zo sociálne znevýhodneného prostredia do spoločenského života a spoločných aktivít v meste, dať im možnosť rovnosti šancí s možnosťou spolupráce na vytváraní projektov.
3. Zabezpečiť pre činnosť CVČ nové vyhovujúce priestory.
4. Organizovať sezónne tábory, letné ale i zimné, so zameraním sa šport a kultúru.
5. Rozšíriť spoluprácu so strednými školami mesta v oblasti športu a zapájať do aktivít CVČ aj stredoškolskú mládež.
6. V rámci spolupráce so strednými školami využívať na činnosť CVČ vybavenie a IKT stredných škôl.
7. Rozvinúť aktivity v oblasti sponzoringu záujmovej činnosti CVČ cez podnikateľské subjekty v meste, ale aj mimo mesta.
8. Zamerať sa na vyhľadávanie ponúk grantových programov.

9. Podporiť a organizovať aktivity v spolupráci s ÚPSVaR zamerané na mládež a nezamestnaných.
10. Zapájať mládež do diania v meste a do projektov mesta.
11. Ponúknuť priestory CVČ pre kurzy, školenia a príležitostné aktivity širokej verejnosti (rodičia, občianske združenia,...)

Dlhodobé ciele

1. Zabezpečiť vzrastajúci záujem detí o činnosť CVČ a zapájať ich do aktivít CVČ.
2. Rozvinúť aktivity CVČ tak, aby sa postupne stalo centrom organizovania a zabezpečovania komplexnej mimoškolskej činnosti.
3. Prezentovať činnosť CVČ dostupnými médiami, hlavne cez web stránku, mestské a oblastné periodiká, umiestniť v každom školskom zariadení informačnú tabuľu, na ktorej budú pravidelne zverejňované pripravované akcie s dostatočným predstihom.
4. Rozvíjať spoluprácu s PPP, Mestskou políciou, Zborom požiarnej ochrany, Červeným krížom, Maticou slovenskou, Mestským kultúrnym strediskom a ďalšími organizáciami mesta a okolia.
5. V súlade s Národným programom zdravia organizovať podujatia v rámci prevencie sociálno-patologických javov spoločnosti – drogové závislosti, kriminalita,...

Úlohou CVČ je prispievať najmä:

- k utváraniu charakterových vlastností, hodnotovej orientácie a zdravého spôsobu života mladého človeka
- ku kvalitnej profesionálnej príprave detí a mládeže
- k rozvoju záujmov, schopností, tvorivosti a nadania mladých ľudí
- k produktívnemu využívaniu voľného času
- k vytváraniu podmienok pre aktívny oddych detí a mládeže
- rekreáciu a regeneráciu fyzických, ale aj duševných síl mládeže
- k sebavzdelávaniu a seba výchove detí a mládeže

Dôraz kladie CVČ najmä na:

- novú formu spolupráce mládeže s miestnou samosprávou
- prácu s informáciami pre deti a mládež vo voľnom čase
- vytváranie predpokladov pre aktívnu spoluprácu všetkých subjektov, ktoré sa zaoberajú problematikou voľného času detí a mládeže v meste a kraji v záujme účinného napĺňania miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži
- realizáciu programov a projektov orientovaných na prevenciu a ochranu detí a mládeže pred sociálno-patologickými javmi a potláčanie ich vplyvov
- neformálne vzdelávanie detí a mládeže

Hodnoty uznávané v CVČ:

- Sloboda
 - každý má právo prejsť svoju tvorivosť, originalitu, invenciu,
 - nikto nesmie svojím konaním ohrozovať a obmedzovať druhých,
 - každý musí rešpektovať integritu ostatných detí, správať sa k nim ohľaduplne,
 - každý má právo podieľať sa na tvorbe pravidiel CVČ,
 - všetci máme povinnosť rešpektovať pravidlá stanovené v CVČ,
 - každý má právo na vlastný názor a jeho vyjadrenie v primeranej forme,
 - každý má právo na autonómne konanie a zodpovedá za jeho dôsledky.
- Ľudskosť a empatia
 - konáme a myslíme bez predsudkov,
 - spoločne budujeme atmosféru priateľstva, spolupráce a tolerancie,
 - každý má právo cítiť sa v CVČ bezpečne,
 - každý má právo byť pochopený, snažíme sa byť empatickí,
 - každý má právo byť akceptovaný, nerobíme rozdiely v rasách, pohlaví, pôvode,
 - každý má právo na omyl, každý sa snaží svoje chyby naprávať
- Vzdelanie

- každý má príležitosť zvládnuť kľúčové kompetencie a rozvíjať ich,
- každý je povinný rešpektovať vzdelávacie aktivity a záujmové činnosti
- **Kreativita**
 - každého podporujeme v tvorivosti,
 - každý má právo rozvíjať svoje tvorivé schopnosti a zručnosti

Všetky tieto hodnoty sa vzájomne podmieňujú. Každá z nich predstavuje súbor práv a povinností.

Článok 3

Formy výchovy a vzdelávania v CVČ

Forma výchovy a vzdelávania v centre voľného času je denná, celodenná. Uskutočňuje sa na základe prejavovania záujmu spravidla popoludní, počas víkendov a školských prázdnin.

Centrum voľného času organizuje a riadi výchovu a vzdelávanie najmä formou:

- **pravidelnej** aktívnej činnosti v záujmových útvaroch
 - krúžky, súbory, kluby, kurzy
- **príležitostnej** aktívnej činnosti
 - predmetové olympiády, vedomostnú súťaž, okresné, regionálne, krajské i celoslovenské súťaže žiakov ZŠ, SŠ
 - exkurzie, prehliadky, prednášky, besedy, ...
- **spontánnej** činnosti
 - relaxačné a rekreačné činnosti
- **prázdninovej** aktívnej činnosti
 - prímestské tábory, zahraničné tábory, odborné sústreďenia, krátkodobé aktivity pre deti a mládež

Článok 4

Tematické oblasti výchovy

Ciele a obsah výchovy a vzdelávania v centre voľného času sa vymedzuje v nasledujúcich tematických oblastiach výchovy:

1. Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)
2. Oblasť spoločenská (socializačná)
3. Oblasť personalizačná (rozvoj charakteru)

Centrum voľného času dopĺňa pôsobenie školy, rodiny a širšieho prostredia komunity, kde dieťa a mladý človek pôsobí. Vzhľadom na vekové rozpätie detí, mládeže a návštevníkov centier voľného času (do 30 rokov) ako aj iné osoby sa činnosť centier voľného času orientuje na rozširovanie informácií a vedomostí a ich praktickú aplikáciu v praxi (enkulturačná oblasť), na praktické zručnosti súvisiace so socializáciou podľa stupňa vývoja/veku (spoločenská oblasť) a na vytváranie a upevňovanie charakterových vlastností a osobných postojov (oblasť personalizačná). Tieto oblasti výchovy nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v konkrétnych centrách voľného času sa prihliada na ich vzájomné prepájanie, prelínanie a posilňovanie ich vzájomných dopadov na intrapersonálny a interpersonálny rozvoj detí a mladých ľudí v závislosti od ich zrelosti, potrieb a očakávaní.

Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

1. Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je získavanie, rozširovanie a upevňovanie vedomostí a praktických zručností v oblasti vedy, kultúry, športu v prepojení na vyučovacie predmety a tak prispievať k lepšej orientácii pri príprave na vstup do sveta práce, objavovaní a rozvíjaní talentu u detí a mladých ľudí.

Ciele vzdelávacej (enkulturačnej/kultivujúcej) oblasti výchovy:

- Upevňovať a rozširovať vedomosti a praktické zručnosti z oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí podľa záujmu, potrieb a očakávaní detí, mladých ľudí a iných osôb.
- Objavovať a rozvíjať nadanie/predispozície pre rôzne oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí.
- Byť schopný rozpoznať svoje predpoklady a preferencie pre vstup do sveta práce.

2. Spoločenská (socializačná) oblasť

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je rozvíjať kompetencie dôležité pre budovanie zdravých vzťahov jednotlivcov v rámci užšej komunity (rovesníci, priatelia) a vo vzťahu k širšej komunite (škola, sídlisko, mesto, región, štát).

Ciele spoločenskej (socializačnej) oblasti výchovy

- Posilňovať komunikačné zručnosti (seba prezentácia, argumentácia a pod.) a rozvíjať efektívnu a rešpektujúcu komunikáciu.
- Rozvíjať zručnosti kooperácie a spolupráce.
- Posilňovať citlivosť, toleranciu, solidaritu a rešpektujúce správanie voči znevýhodneným alebo vylúčeným skupinám.
- Získavať informácie a prejavovať zručnosti vedúce k posilneniu demokracie (škola, mesto, širšia komunita).
- Aplikovať princípy udržateľného rozvoja v praxi (príroda, spoločnosť a i.).
- Prejavovať ochotu a schopnosť osobne prispieť k riešeniu rôznych výziev v skupine, širšom okolí, spoločnosti a pod.

3. Personalizačná oblasť (rozvoj charakteru/rozvoj osobnosti)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je budovaniu charakteru mladého človeka najmä v oblasti postojov, ktoré sú zamerané na proaktívny prístup k životu, odolnosť, flexibilitu, kritické myslenie, schopnosti rozvíjať sa a byť tvorivý pri hľadaní riešení v rôznych oblastiach života.

Ciele personalizačnej oblasti výchovy

- Posilňovať schopnosti usmerňovať/ovládať svoje emócie, myšlienky a správanie.
- Posilňovať schopnosť zvládať zmeny, neistotu a čeliť výzvam.
- Rozvíjať schopnosť učiť sa a chápať/oceňovať jej význam a prínos pre seba rozvoj a rozvoj ostatných.
- Rozvíjať schopnosť kritického posúdenia informácií pre nachádzanie inovatívnych riešení.

Článok 5 **Výchovný jazyk**

Výchovným jazykom v stredisku záujmovej činnosti je štátny jazyk Slovenskej republiky. Všetky uskutočnené aktivity a aj komunikácia vo výchove sa uskutočňujú v štátnom slovenskom jazyku.

V Revúcej 1.9.2024

Mgr. Maroš Raffay – riaditeľ CVČ